

KOOTI WHENUA MAORI KI OPOTIKI, PEI O PERETI, A TE 16 O NGA RA O AKUHATA,
1909.

"Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894."

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu te Kooti Whenua Maori ki Opotiki, Pei o Pereti, a te 16 onga ra o Akuhata, 1909, ki ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei, he mea tuku mai ki te Kai-rehita, ki te uiui hoki i nga tikanga o etahi atu mea e whakatakotoria tikatia mai ki te aroaro o te Kooti.

I tuhia i tenei te 12 o nga ra o Hurac, 1909.

[Akarana, 1909-15.]

Na A. H. HORANA,

Kai-rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te ingoa o te whenua.	Nga rohe.
-------	-----------	-----------------------	-----------

NGA KEREEME MO TE TAKIWA O OPOTIKI.

HE TONO ENEI I WHAKANUKUHIA I TERA TUUNGA O TE KOOTI.

1	Kooppu Erueti, Te Pere te Ua, Ngahaki Piripi, Porikapa, Puotaota, Teretiu te Arakirangi, Paratene te Waewae, Paora Ngamoka, me te Whanau-a-Apanui katoa (758-1, 6/76)	Tutaepakura, i te Takiwa o Opotiki (Mapi Nama 6715)	Timata i Te Whakatipua Pa, ka ahu ki te tonga, Te Tapore, Whakairiao, Wai-o-Kotea, he awa, ka rero atu ki Te Aratu, Te Korokoro-o-Tukiwaho; ka huri ki te tuaraki, ka haere i runga i te raina ruri o Kapuarangi Poraka, Whiorau Teihana; ka huri ite hauauru-tuaraki, ka haere i runga i te raina o Tunapahore tutuki atu ki Te Whakatipua, ki te timatanga.
2	Paora Ngamoki, Kooppu Erueti, Porikapa Puotaota, Kehu Hotene, Mita Marino, Matiu Paora, me etahi atu (753-2, 6/96)	Tutaepakura he wahi no Tunapahore i te Takiwa o Torere, Opotiki (Mapi Nama 6836)	Timata i Taumata-o-Apanui, Te Whakatipua, Te Arero, Te Tapore, Te Arataura, Te Korokoro-o-Tukiwaho; ka huri ki te marangai, ka haere i runga i te raina ruri o Kapuarangi, Whiorau; ka huri ki te tuaraki, ka haere i runga i te raina ruri o Tunapahore, ka tae ki te timatanga.
3	Ranapia Henu, Hemi te Rua, Wiremu Tamahana, Wetini, Taku, Rihimona Rehua, Te Paera Kingi, Keremaa Tautuhi, Honatana Tarahaere, Te Otene te Rangai, Te Patihaua Hohepa, (927-1, 6/125)	..	Ko nga rohe o te taha hauauru o taua wahi, timata i te taha ki te tonga, he awa iti nei, ko Te Waro te ingoa, timata atu i te huinga o taua awa, ka rero maro ki te tuaraki, tutuki atu ki te karaka kua riro i te wai, ko tona takiwa i tu ai e mohiotia ana, (ko te rohe wehenga tenei o Poutangata); ki te taha hauauru, ko Te Waro ki te taha rawhiti; ka huri ki te rawhiti, ka haere i te awa tae atu ki te rohe o Te Opukupuku raua ko Te Waro (kei runga i te mapi e mau ana nga maaka o taua rohe), ka haere tonu i te awa tae atu ki te rohe wehenga mai o Te Opukupuku wehenga atu o Kaiate; ka huri ki te tonga, ka tika maro tonu atu ki te rae o Paerata; ka huri ki te hauauru, ka haere i raro o te paekiri, tutuki atu ano ki te timatanga ki Te Waro.
4	Hoera Katipo, Hiria Tauawhi, Hemikare Patata, Arapera, Waikare, Maiti Hiria, Raimana Matekahu, Tamarangi Nahirata, Teoi Tahuna, Hakipene, Ngawiki (928-1, 5/126)	Poutangata i te Takiwa o Torere, Opotiki (Mapi Nama 6837)	Timata i te rae wehenga o Te Waro, ki uta, ki te rori wehenga o Maroaaru; ki te hauauru, ka maro i te tino rae o Poutangata Poraka, ka tika ki waho, ka haere i te rohe, ka tae ki te peeke ruri, ka whakawhiti i te awa nui tonu, ka tika atu ki te kouka, rohe a nga tupuna, ka tae ki te akau o te taha moana, ki te mutunga taipari, ki te peeke ruri; ka huri whaka-te-rawhiti, ka haere i runga i te tuakau o tatabi, ka hangai ki nga kouka kei te taha ki rawahi, whakautu o te awa nui ano, rohe o Te Opukupuku, ki waho, rawhiti o Poutangata maara me te poraka; ka huri whakautu, ka tika ki taua Te Kouka, ka tika ki runga ka tae ki te puriri, kei reira ano te karaka, e tu mai nei ano tona take, me te matapuna wai, e tuwhera mai nei ano nga rohe tika, tuturu hoki a nga tupuna; ka huri ki te hauauru, ka kati ano ki te timatanga.